

KOMMUNLEDNINGSKONTOR KLK

Lena Lindegren

GYMNASIE- OCH

NÄRINGS- OCH NÄMNDEN

2020-10-19

Svar på remiss – Betygsutredningen Bygga, bedöma och betygsätta - betyg som bättre motsvarar elevernas kunskaper (SOU 2020:43)

Sammanfattning

Täby kommun har erbjudits att svara på en remiss från Utbildningsdepartementet – *Betygsutredningen Bygga, bedöma och betygsätta - betyg som bättre motsvarar elevernas kunskaper (SOU 2020:43)*. Täby kommun anser att betänkandet lämnar flera viktiga förslag och ger en bra bild av de utmaningar som finns kring bedömning och betygsättning. Täby kommun står bakom några av de förslag som utredningen lämnar. Det finns dock andra delar av utredningens förslag som kommunen invänder mot.

Täby kommun delar utredningens förslag att den kursutformade gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ersättas av en ämnesutformad gymnasieskola och gymnasiesärskola. Ett system med ämnesbetyg kan i högre grad ha fokus på kunskapsutveckling och en progression i lärandet, snarare än på att bocka av enskilda kurser.

Täby kommun delar utredningens förslag om att inför åtgärder för en kompensatorisk betygsättning. Förslagen ger utrymme för en ökad professionalitet som litar på lärarnas kompetens att göra en sammantagen bedömning av elevens kunskapsnivå. Det kan också öka elevernas förtroende för bedömningsprocessen.

Täby kommun delar inte utredningens förslag om att införa ytterligare ett underkänt betygssteg. Kommunen ser att det finns både för- och nackdelar med förslaget och är tveksam till om det verkligen leder till de effekter som utredningen avser att uppnå. Täby kommun menar att om betyget Fx ändå kommer att genomföras så bör det inte generera några poäng.

Täby kommun delar inte heller utredningens förslag om att införa examensprov i gymnasiet. Det återstår även viktiga delar av detta förslag som gör att det är svårt att lämna synpunkter på det i sin helhet.

Förslag till beslut

Gymnasie- och näringslivsnämnden föreslår kommunstyrelsen besluta

Kommunstyrelsen beslutar att överlämna yttrandet daterat 27 september 2020 till Utbildningsdepartementet som sitt remissvar gällande *Betygsutredningen Bygga, bedöma och betygsätta - betyg som bättre motsvarar elevernas kunskaper (SOU 2020:43)*.

Ärendet

Täby kommun har erbjudits att svara på en remiss från Utbildningsdepartementet – *Betygsutredningen Bygga, bedöma och betygsätta - betyg som bättre motsvarar elevernas kunskaper (SOU 2020:43)*. Svaret ska vara Utbildningsdepartementet tillhanda senast den 3 december 2020.

Regeringen beslutade den 26 april 2018 att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda och föreslå hur ämnesbetyg kan införas i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan samt utreda och lämna förslag på justeringar i betygssystemet för alla skolformer.

Täby kommun delar utredningens förslag när det gäller att införa ämnesbetyg i gymnasieskolan, samt förslagen som handlar om en kompensatorisk betygsättning. Kommunen delar dock inte utredningens förslag om att införa ytterligare ett underkänt betygssteg och delar inte heller utredningens förslag om att införa examensprov i gymnasieskolan.

Utredningen föreslår bland annat att:

Ämnesbetyg i gymnasiet

Utredningen föreslår att dagens system med kursbetyg ersätts med ämnesbetyg och att en modell för ämnesbetyg ska införas i aktuella skolformer. Modellen innebär att ämnen delas in i nivåer med progression mellan nivåerna. Det ska finnas ett fastslaget centralt innehåll för varje nivå och betyg i ämnet ska sättas efter varje nivå. Betyget från en nivå ska ersättas av betyget på nästa nivå fram till elevens slutliga betyg i ämnet. Betygsättningen ska göras mot en uppsättning betygskriterier som avser hela ämnet.

Kompensatorisk betygsättning

Utredningen föreslår åtgärder för en mer allsidig bedömning och menar att vissa kunskapsområden i rådande system får en alltför stor påverkan på en elevs samlade betyg och föreslår därför att betygsättningen ska vara kompensatorisk i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå samt kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå. Utredningen föreslår också att begreppet betygskriterier ska ersätta begreppet kunskapskrav, eftersom det bättre motsvarar en kompensatorisk betygsättning.

I dagsläget ska alla delar av kunskapskraven för A, C och E betyg vara uppfyllda för att en elev ska få ett visst betyg. Det innebär att en elev bara kan få C i betyg om den presterar minst C på alla delar av kunskapskravet. En enda del med sämre resultat gör att betyget blir lägre. Detta system gör att många elever upplever att de bedöms utifrån sin sämsta prestation, vilket kan leda till att de tappat motivationen i början av en kurs eller ett läsår på grund av att de råkat göra en dålig prestation. Nuvarande system upplevs därför ofta som orättvist av eleverna. Med utredningens förslag om en så kallad kompensatorisk betygsättning behöver inte kunskapskraven för A-D vara helt uppfyllda. Läraren ska istället göra en sammantagen och

allsidig bedömning av vilket betygssteg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Utredningen gör undantag för betyget E som även i fortsättningen ska uppnås i sin helhet.

Ett ytterligare underkänt betygssteg Fx

Betyget F kan i dag betyda att en elev ligger väldigt nära godkänt E eller väldigt långt ifrån. Enligt förslaget ska ytterligare ett underkänt betygssteg, Fx, införas i grundskolan, specialskolan, sameskolan, för grundskoleämnena inom gymnasieskolans introduktionsprogram samt i gymnasieskolan, och kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå. Det betygssteget kan en elev få som inte helt uppfyller alla kriterier för godkänt, men som presterar nära E. Betyget Fx ska motsvara 5 poäng och kan ingå i meritvärdet för elever som avslutar sin utbildning inom grundskolan och specialskolan *samt för grundskoleämnena inom gymnasieskolans introduktionsprogram*. För övriga gymnasieskolan, samt för vuxenutbildning på gymnasial nivå, ska betyget Fx inte motsvara någon poäng.

Examensprov i gymnasiet

Utredaren föreslår att en framtida gymnasieexamen bör utgå från både betyg och provresultat och ser flera fördelar med att införa ett examensprov. Bland annat argumenteras för att ett system där man kan redovisa betyg och provresultat separat kan leda till ökad likvärdighet, eftersom det blir ett system med två olika mätpunkter, betyg och examensprov. Utredaren tänker sig vidare att detta skulle öka elevernas möjlighet att visa sina kunskaper och att det skulle sänka trycket på lärarna att sätta omotiverat höga betyg. Utredningen anser också att en extern, central rättning av välutbildade lärare skulle vara den form av extern bedömning som skulle ha högst legitimitet i ett system med examensprov.

Maria Assarsson
Utbildningschef

Bilagor

1. Yttrande från Täby kommun - Betygsutredningen (SOU 2020:43) (U2020/04429/GV), daterat 27 september 2020.
2. Betygsutredningen Bygga, bedöma och betygsätta - betyg som bättre motsvarar elevernas kunskaper (SOU 2020:43).